

Byggnadsvästen

Tidning till medlemmar i Byggnads Väst årgång 3, nr 4, december 2012

Har koll på tiden

sid 10-11

Lika lön för lika arbete!

Ställ upp i **manifestation**
sid 2

Väst

BYGGNADS

Gullholmen nästa!
sid 8-9

Kom till manifestationen

Medlemmar, kom och visa solidaritet med de många byggnadsarbetare som utnyttjas på arbetsmarknaden genom att de får usla löner och övriga arbetsvillkor. Det skapar en splittrad och otrygg byggbransch som vi inte vill ha. I förlängningen hotas allas löner och villkor.

Vi kräver lika lön för lika arbete och en ärlig konkurrens på lika villkor!

Den 8 dec kl 11 anordnar Byggnads Väst en manifestation för att belysa dessa budskap. Vi står på Järntorget/Olof Palmes Plats i Göteborg. *Johan Lindholm*, Byggnads ordförande, kommer att närvara.

Ställ upp du också! Gärna med hjälm och varselkläder på.

Korv och bröd serveras så länge det räcker.

Ett telefonnummer för fackliga frågor

010-601 10 00

Direktnummer till anställda på www.byggnads.se/vast

Byggnads Väst frågar

Mikael Olsson, träarbetare, Stenmarks Bygg AB, Lidköping

Vad vill du ha för information när du går på fackligt möte?

Om Byggnads som organisation och avtalsinfo.

Har ni haft ett s k UVA-möte, på betald tid, i det företag där du arbetar? Ja, senast var den 24 januari 2012.

Fotnot: Alla medlemmar har rätt till fem timmars facklig information om året på betald tid.

Omslagsbild: Läs om killarna som kan planera. Här sparar Michael Jonsson in tid.

A-kassan

Telefon: 010-601 18 00

E-post: a-kassan@byggnads.se

Telefontider

Ersättning, medlemskap och avgifter

Månd- torsd: 9 - 11, 13 - 15

Fred: 9 - 11

Utlandsarbete

Månd, onsd och fred: 9 - 11

Omprövning eller överklagan

Månd - fred: 9 - 11

Obs! Alla handlingar sänds till Arjeplog

Kassakort skickas till: Byggnads a-kassa, FE36, 930 87 ARJEPLOG

Alla övriga handlingar till:

Byggnads a-kassa, FE36, 930 88 ARJEPLOG

Byggnads Väst har fem kontor.

Ring, maila eller kom på besök!

Alla kontor

Tel: 010-601 10 09

Medlemsservice: 010-601 14 14

Mail: vast@byggnads.se

Göteborg (regionkontor)

Olof Palmes Plats 1 (vid Järntorget)

413 04 GÖTEBORG

Fax: 031-774 33 77

Borås

Magasinsg 10, 2 tr

504 35 BORÅS

Fax: 033-12 06 48

Halmstad

Andersbergstringen 104

302 55 HALMSTAD

Fax: 010-601 13 98

Skövde

Box 417 (Besök: Torggatan 18, vån 3)

541 28 Skövde

Fax: 0500-44 75 09

Trollhättan

Swedenborg Center

Lasarettsvägen 9

461 52 TROLLHÄTTAN

Fax: 0520-48 92 99

Öppettider på kontoren:

Månd - torsd 8-12, 13-16, fred 8-12

(8-12 även dag före "röd dag"/afton)

Obs! Skövde Må-to 9-12, 13-15, fred 9-12

Har du svårt att komma dessa tider?

Ring! Vi hittar en tid som passar bättre.

Telefontider på samtliga kontor:

Månd - torsd: 8-12, 13-16

Fred: 8-12, 13-15 (Medlemsservice 8-12)

Tidningen Byggvästen

utkommer med fyra nummer per år

Adress: Byggvästen, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG

Ansvarig utgivare: Tomas Emanuelsson

Redaktör, text & foto (om ej annat anges):

Marie Thegerström, 010-601 14 39,

marie.thegerstrom@byggnads.se

Redaktionskommitté detta nummer:

Tomas Emanuelsson, Sture Pettersson,

Magnus Olofsson, Martin Johansson,

Kent Norberg, Jack Rolka,

Charlotte Bejmyr.

Tryck: Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB

Ordföranden har ordet

Behövs facket?

Det händer mycket nu i Byggnads Väst. En avtalsrörelse är i full gång och vi sammanfattar regionens första år och tar med oss det som var bra och drar erfarenhet av det som var mindre bra. Men frågan vi verkligen också behöver hantera är: Behövs vi?

Företag, proffstyckare och högerpolitiker ifrågasätter ständigt den fackliga rörelsen. Argumenten är att facket är från en gammal tid, då behövdes vi för att få ordning på arbetsmarknaden så att arbetarna fick rimliga löner, arbetstider och arbetsmiljö. Nu när alla har detta (?) behövs vi inte längre.

Det är så här de lyckas få unga i dagens Sverige att vända facket ryggen. Och inte bara unga. Många i min generation tror att sig vara skyddade när de bor i villa, har två bilar och båt. (Som banken äger.) "Mig kan det inte strula för, jag behöver inget fack som ser till att jag får lön så jag kan betala lån, överlever på jobbet eller kan ta semester när jag vill". Du är inte skyddad för att du är född i Sverige eller bor i en villa!

Det ska sägas att den allra yngsta generationen förstår bättre varför vi måste stå enade mot dem som bestämmer. De unga har blivit utsatta för mycket underligheter och ser möjligheter med fackets insats.

Jag har under några veckor ägnat mig extra åt att prata med många medlemmar och icke medlemmar. Det slår igenom hur dåligt vi nått ut med att det är de avtal de fackliga organisationerna tecknar som är skyddet.

Skydd mot vad?

Skydd mot anställningar där timanställning är normaltillstånd.

Skydd för åtta timmars arbetsdag.

Skydd mot usel arbetsmiljö. Istället ska bra arbetsredskap och skyddsanordningar finnas. Du ska kunna byta om i omklädningsrum med dusch och förvara mat i kylskåp och värma den på din rast.

Skydd för att du kan ta sammanhängande semester, på sommaren.

Det här en del av det vi tillsammans kämpar för.

Några tänker säkert att det finns lagar som skyddar mig. Ja, lagar finns men det är facket som ser till att arbetsgivarna följer skrivna lagar och avtal.

Varje år "glömmer" tex arbetsgivarna att betala ut massor av lönepengar till anställda.

Det som riktigt oroar är argument som "Jag är ju svensk", "På mitt företag är vi som en familj" eller "Det är bara de från Polen och liknande länder som det drabbar". Jag har hört massor av argument för att inte vara medlem.

Därför är det viktigt att vi alla ofensivt talar om vad facket är. En förening som skyddar mot godtyckliga löner, skyddar arbetstider, ser till att vi fortfarande har semester, att arbetsmiljön är hyfsad och att vi kan gå till jobbet utan att vara rädda för att slå ihjäl oss. Listan kan göras hur lång som helst. Facket är skyddet mot godtycklig hantering! Vi försvarar mycket av det vi människor tror bara finns.

Jag tror dessutom också att det är vanligare att män tror sig vara skyddade mot allt och väljer att blunda inför orättvisorna runt om oss.

Så, medlemmar, upp med händerna ur fickorna och visa vad vi har åstadkommit och hela tiden åstadkommer för att se till att det finns någon ordning och reda på arbetsmarknaden. Ställ upp i manifestationen den 8 dec, se sid 2.

Tomas Emanuelsson

Ordförande för en Stark Stolt och Trygg organisation.

Kort och gott

Arbetslösheten

Den 31 okt 2012 var 3151 personer inom byggbranschen (många yrken inte bara inom Byggnads avtalsområden) i Västra Götaland öppet arbetslösa eller i program (jobb- och utvecklingsgarantin, ungdomsgarantin, arbetsmarknadsutbildning eller arbetspraktik). Därav var 1 150 lärlingar (849 under 25 år). I Hallands län var motsvarande siffror 482 personer öppet arbetslösa eller i program, varav 204 var lärlingar (148 under 25 år).

Arbetslös? Betala a-kassan!

En och annan medlem i a-kassan har råkat illa ut, missat ersättning, vid arbetslöshet för att man trott att avgiften skulle dras från den kommande ersättningen. Det gör den inte. Missa alltså inte att betala a-kasseavgifter även om du är arbetslös.

Pensionärsmöten

Följande datum under vinter och vår träffas pensionärer i PRO Byggnads, Göteborg (nytt namn).

12 dec kl 11, Luciafirande

16 jan kl 11, "Gatunamnens bakgrund"

Lars O Karlsson berättar

20 febr kl 11, "Vita arkivet", Fonus

26 mars kl 11, Årsmöte samt information om byggnationen i Göteborgsregionen.

Alla möten hålls i Byggnads Västs studielokaler, Heurlins Plats 9 (bakom Folkets hus) vån 5, Göteborg.

Frågor ställs till Bertil Abrahamsson, 031-26 69 97.

Förtroendemannaklubbar

Medlemmar som är fackligt förtroendevalda, i olika företag, kan bilda sk förtroendemannaklubbar. I dessa kan gemensamma frågor tas om hand och via klubben kan man demokratiskt påverka i facket.

De klubbar som redan finns har möten i Byggnads Västs lokaler i Gbg.

Träarbetare den 17 jan 2013 kl 17

VVS:are den 21 jan kl 17

Regionfullmäktige

Byggnads Väst har regionfullmäktigemöte 8 dec kl 10 i Folkets hus vid Järntorget i Göteborg. Medlemmar är välkomna, som åhörare, i mån av plats och efter anmälan, 010-601 14 26.

Indroduktion. Kurs för murare. Per Arvidsson har tankar om det senast sagda. Knut Steffen antecknar och Pär Alexandersson lyssnar koncentrerat.

Utmana Jack med frågor

Oavsett om du är medlem eller inte, kom på kurs en dag.

Ikorta pass får du bli a veta fördelarna med att vara med i facket. Deltagarnas frågor och intressen styr dagens innehåll en hel del. Det kan handla om t ex uppsägning på grund av arbetsbrist, löner, arbetsmiljö...

Många "bensträckare" hålls. Lunch och fika serveras förstås.

Och du som väljer att anmäla dig behöver alltså inte vara medlem. Men du är naturligtvis välkommen att bli.

Först till kvarn gäller vid anmälan. Kurserna blir alltmer populära. Men det finns många tillfällen under vinterkylan att välja på.

Följande datum finns i vinter/vår.

Byggnads Väst frågar

Anders Mattsson, träarbetare, Hunnebostrand, NCC AB.

Vad vill du ha för information när du går på ett fackligt möte?

Vilka regler som gäller för bemaningsföretag och hur de hanteras

Har ni haft ett s k UVA-möte, på betald tid, i det företag där du arbetar? Ja.

Göteborg: 15 febr, 15 mars, 12 april, 17maj, (dessutom kurser på polska)
Trollhättan, 17 april, **Skövde,** 24 april, **Borås,** 15 maj och **Halmstad,** 22 maj
Eller samla ihop ett gäng och boka en egen dag.

Specialutbildning för rörläggare

VVS-montörer som vill lära mer om hur de kan förbättra sin lön är välkomna på kurs. Vintern 2013 hålls den i Göteborg, vid tillräckligt många anmälningar, i månadskiftet januari/februari, tre dagar ca kl 14-18.30 Anmäl dig och ställ frågor till Parham Pour 010-601 14 32

Om du tillhör en "mindre" yrkesgrupp och vill gå en kurs med deltagare med samma yrke, hör av dig. Det kan troligen ordnas. Kontakta någon av dem vars namn finns i rutan här nedan.

Detta gäller vid facklig kurs

Du har rätt till ledighet för fackliga studier om du meddelar din arbetsgivare senast 14 dagar innan kursstart.

Ersättning lämnas för förlorad arbetsförtjänst i form av ett *skattefritt* stipendium på 784 kr/dag.

Anmälan kan ske via mail: fackligutbildning.vast@byggnads.se eller via telefon 010-601 10 09. Fråga efter Gunilla Haag, Tomas Nilsson eller Jack Rolka. De svarar också på frågor

Vem sätter ribban?

Vadå! Är man en duktig snickare så får man jobb! Man behöver inte förlita sig på någon fackförening för att tvinga arbetsgivare att behålla en. Gör bara ditt jobb så blir du kvar.

Så sa enmansföretagaren vi hade på bygget. Han satt i vår byssja och gillade att diskutera. Han tyckte facket var skit. Bättre att förhandla själv. Många långa diskussioner blev det. Han var helt övertygad att det var skit med facket.

Han var inte medveten att hans tjänster kunde avslutas när som helst, men det är klart om man förlitar sig på hur duktig man är kanske det inte är relevant. Jag hade i varje fall en fråga till honom som gjorde honom lite fundersam.

Jag undrade vad han fakturerade för timpris. Jag gissade att han fakturerade någonstans mellan 310 och 330 kr/tim. Det stämde han fakturerade 320 kr. Då undrade jag om det var för att kunna få ut cirka 180 kr i timmen och kunna spara till semester, ifall han blev sjuk och försäkringar. Jo, det stämde. Vad är det som gör att du kan ta det priset? Han undrade vad jag menade. Jo, varför kan du fakturera ett pris som gör att du får ungefär lika mycket som vi anställda får ut i timmen? Han ville inte förstå.

Jag vill hävda att du kan ta ut den summan för att vi har satt ribban i branschen genom fackligt arbete. Genom att kämpa fackligt har vi ju satt ett pris för vad det ska kosta att anställa en snickare och det är ju det priset du utgår ifrån när du fakturerar 320 kr. För om vi inte hade kämpat för att vi ska ha den prisnivån skulle ju du få utgå från markadens pris, det kunde ju lika gärna ha varit 90 kr, vad är det som får dig att tro att du då skulle kunna ta samma pris som nu. Varför i sådana fall tar du inte ut 500 kr/tim nu då?

Enmansföretagaren insåg att det låg något i det.

Han lämnade arbetsplatsen en månad senare, inte för att han hade tänkt om, utan för att företaget inte längre behövde hans arbetskraft. Jag tror inte han hade blivit en sämre snickare.

Jack Rolka, snickare och ombudsman

Några av alla ordförandena i medlemskretsarna som varmt välkomnar medlemmar: Jonas Nilsson, Trollhättan, Dennis Svensson, Skara, Hans Nygren, Västra Frölunda, Kent Norberg, Varberg, Magnus Olofsson, Borås och Peter Andersson, Härryda.

Säg vad du vill. Kom på ditt möte!

Alla medlemmar tillhör någon av Byggnads Västs 30 medlemskretsar. Bostadsorten avgör vilken. På möten i medlemskretsarna får medlemmar den information som ofta efterfrågas. Och här kan man ta upp frågor om vad man vill förändra på jobbet och i facket. Lita inte på att någon annan gör detta. Välkommen på möte!

De flesta mötena nedan är årsmöten. Året innan summeras och nästa år förbereds. Kontaktpersoner och mer info finns på hemsidan, www.byggnads.se/vast (klicka på Medlemskretsar) eller ring närmaste Byggnadskontor se sid 2.

Bengtstors

Torsd den 24 jan kl 16.45 (årsmöte)
Restaurang Tjuren, Ed

Lysekil

Onsd den 23 jan kl 18.30 (årsmöte)
Lysekils Folkets hus

Strömstad

Möten efter önskemål. Ring 010-601 14 23

Trollhättan

Onsd 23 jan kl 18 (årsmöte)
Swedenborg Center, Byggnads kontor,
Trollhättan

Uddevalla

Torsd 24 jan kl 18 (årsmöte)
Lotcen, Kungsg 30, Uddevalla

Vänersborg

Tisd 22 jan kl 18.30 (årsmöte)
Folkets hus, Vänersborg

Åmål/Mellerud

Torsd 31 jan kl 18.30 (årsmöte)
ABF-lokalen, Åmål

Lidköping

Månd 21 jan kl 18.30 (årsmöte)
Läktarsalen, Folkets hus, Lidköping

Mariestad

Tisd den 5 febr kl 19 (årsmöte)
Byggnads lokal, Komministerg 16,
Mariestad

Skara-Götene

Onsd 23 jan kl 18.30 (årsmöte)
HSB: s samlingslokal, Skara

Vara

Månd 21 jan kl 18.30 (årsmöte)
Rosa huset, Vara

Östra Skaraborg

Torsd 17 jan kl 17 (årsmöte)
Skövde kulturhus, Balder. Anmälan
senast 15 jan, 0706-53 27 00 eller 0702-
68 15 24

Borås

Månd den 28 jan kl 18 (årsmöte)
Byggnads kontor, Magasinsg 10, Borås.

Mark

Torsd den 14 febr kl 18 (årsmöte)
Fredenborgsg, Kinna

Vårgårda

Torsd den 24 jan kl 18 (årsmöte)
Nårunga prästgård, utanför Vårgårda
Anmälan 0703-772690, 0322-625088

Tranemo

Onsd 6 febr kl 18 (årsmöte)
Fokus, "Folkets hus", Limmared

Ale

Månd den 18 febr kl 17 (årsmöte)
Folkets hus, Nol

Alingsås

Torsd 31 jan kl 17.30 (årsmöte)
ABF:s lokaler, S Strömg 15, Alingsås

Centrum, Göteborg

Onsd den 6 febr kl 17 (årsmöte)
Byggnads Västs studielokaler
Heurlins Plats 9, Göteborg

Hisingen

Onsd den 6 febr kl 17 (årsmöte)
Backa Folkets hus

Härryda

Tisd 15 jan kl 17 (årsmöte)
ABF-huset, Mölnlycke

Kungsbacka/Mölndal

Onsd den 6 febr kl 16.30 (årsmöte)
Mölndals Folkets hus

Stenungsund

Tisd den 22 jan kl 17 (årsmöte)
Stenungsunds kommunhus, Strand-
vägen 15

Västra Göteborg

Tisd den 22 jan kl 17 (årsmöte)
ABF, Näverlursg 28, V Frölunda

Halmstad

Tisd den 11 dec kl 17.00
Rejmes Bowlingcentrum. Anmälan
till 0702-97 83 12.
Onsd den 20 febr kl 18.30 (årsmöte)
Fackens hus, Halmstad

Varberg

Torsd den 31 jan kl 18.30 (årsmöte)
Folkets hus, Varberg
Varbergs Bostads AB om bostadsbyg-
gande i Varberg nu och i framtiden

Hylte

Fredag den 18 jan kl 18.30 (årsmöte)
Torups Gästgivaregård
Anmälan senast 11 jan, 0371-
600 04/0709-12 49 03

Vi ska sätta press på politikerna

På byggarbetsplatserna hämtar Johan Lindholm de politiska frågorna sedan driver. För det är i politiken medlemmarnas villkor bestäms.

I en byggbod kl sex på morgonen med en kopp kaffe och lite tjöt. Då trivs Johan Lindholm, timmerman (snickare) och Byggnads förbundsordförande sedan ett halvår, bäst. Efter att ha bemött "Vad gör du här?"-jargongen kan han säga "Vad tycker du då?" och får svar.

- Det är där jag får kraften.

En kraft han tänker använda flitigt på alla fackliga och politiska "arenor" han via sitt uppdrag får beträda. Bland annat sitter Johan i LOs styrelse.

- Vi ska inte vara rädda koppla ihop fack och politik. De hänger ihop.

För fackliga frågor är beroende av politiska beslut. Och de politiska frågorna Johan Lindholm brinner för är faktiskt även fackliga.

Bostadspolitiken står högt på hans lista. I den ingår t ex energieffektivisering av miljonprogramsområdena, att ROT-avdrag införs även för flerfamiljshus, att det byggs fler hyresrätter så att ungdomar kan flytta hemifrån...Om detta tas tag i motverkas segregationen. Och vi får ett mer välmående samhälle.

Vidare betonar han att svenska kollektivavtal ska gälla för alla som arbetar i Sverige. Avtalsliknande accepteras inte.

- Vi ska inte tvingas se andra människor utnyttjas.

I sammanhanget vill han med kraft påpeka att Byggnads medlemmar inte är främlingsfientliga. Men att människor kan känna sin tillvaro hotad om t ex lönerna tvingas ner.

Johan Lindholm vill också införa att huvudentreprenören har ett ansvar för vad som sker på bygget intill sista länk i långa underentreprenörskedjor.

Skärpta bestämmelser vid anlåtande av sk F-skattare och bemanningsföretag.

Allt är sådant som diskuteras mer eller mindre på arbetsplatserna.

- Vi ska göra politik på våra frågor.

Johan Lindholm är inte främmande för att just göra politik av en "död" fråga genom att kontakta media.

- Det är först då politikerna lyssnar och agerar.

Byggnads kongress 2010 tog beslut om att verka för en a-kassa som ger 90 % ersättning till 90 % av medlemmarna och att karensdagarna försvinner. De frågorna drivs gemensamt i LO.

Många kritiserar Byggnads koppling till Socialdemokraterna.

- Vi startade partiet. Det är där vi hör hemma. Vi är arbetare, menar Johan Lindholm.

Men givetvis röstar medlemmarna på det parti man vill.

- Vårt jobb är att se till att man förstår skillnaderna mellan de politiska alternativen. För vi ska inte vara röstboskap.

Med det menar han att vi inte ska rösta av slentrian utan för att partiet verkligen "går medlemmarnas väg"

- Vi ska vara en blåslampa, pressa partiet och ställa politikerna till svars. Inte för att stjälpas utan för att stärka. Och för att de ska driva våra frågor.

Vinster i välfärden är också en fråga han vill ha besked om.

- De ska tillbaka till verksamheten.

Johan Lindholm höjer skämtsamt nävarna i luften för att symbolisera sin kampvilja för medlemmarnas bästa både fackligt och i politiken. Viljan är dock inget att skämta med, den är på djupaste allvar.

Johan Lindholm skulle behöva vara två personer för att hinna allt han vill. Här telefonavlyssning i bissen.

Internt i Byggnads arbetar Johan Lindholm för att frigöra tid för sina ombudsman-kollegor att finnas tillgängliga mer på arbetsplatserna.

För det är där, i samtalet, och i mötet på gator och torg vi lyfter och vrider på de politiska frågorna.

- Vi ska uppmanera medlemmar att vara med i samhällsdebatten. Vi kan stötta och hjälpa till att föra fram budskap och frågor.

- För deras barn och framtidens samhälle.

Exempel ur Byggnads vardag

“Vi måste ha ett skydd!”

Idag får du inte vara sjuk tills du är frisk, efter 180 dagar börjar Försäkringskassan ifrågasätta. Det retar vvs-montören Ulf Hjalmarsson som skadade sig på jobbet i januari 2012.

En rödryggad pärm dimper tungt ner på bordet framför Ulf Hjalmarsson, vvs-montör på NVS Installation AB. Han berättar om när han var på ett stort företag i Trollhättan och arbetade. Han skulle där ta ett mått. Olyckan var framme och Ulf föll från en trappstege ner i ett 80 cm djupt oskyddat schakt. Han slog i rygg och bröst i kantskoningen. Skadorna blev omfattande. Detta hände 31 jan 2012. Och pappren i pärmen har sen dess blivit många.

Ulf blev efter röntgen inlagd på sjukhus i sju dagar. Fruktansvärda smärtor fick mötas med morfin. Han var ändå trygg i tron att han var skyddad av Försäkringskassan och övriga försäkringar. En trygghet som sprack. Han blev avstängd från träning p g a kostnaden och i september i år kom brevet från Försäkringskassan som meddelade att Ulfs ersättning från dem tagit slut i augusti. Då hade 180 sjukskrivningsdagar passerats och Försäkringskassans läkare hade gjort bedömningen, genom att läsa

“Det får inte vara så här i samhället!” Ulf Hjalmarsson är minst sagt upprörd över Försäkringskassans regler och agerande, i grunden en politisk fråga. Pappren som rör hans skada är många.

läkarutlåtanden, inte genom att vare sig undersöka eller träffa Ulf, att det inte var stor sannolikhet att Ulf skulle kunna återgå till sitt ordinarie arbete inom 365 dagar från skadan uppstod. Läkaren skrev att Ulf sannolikt skulle komma tillbaka men inte kunnat precisera datum.

– De ifrågasätter min läkares utlåtande och han är ändå en överläkare.

Ulf blev hänvisad att gå till arbetsförmedlingen som arbets sökande. Vilket han gjorde. Man har rätt till tjänstledigt från företaget för att söka jobb. Men Ulf gick också direkt till Morgan Karlsson på Byggnads Väst och fick hjälp med

överklagan. Men beslutet står fast.

Fackets arbetsskadeförsäkring TFA (administreras av Afa) är dessutom kopplad till Försäkringskassans ersättning. Upphör den upphör också TFA.

– Afa ska inte stänga av ersättningen. De ska gå in och täcka fullt ut, anser Ulf.

Företaget stöttar med det de kan. Men även pensions- och semesterpengar påverkas. Ulf och Morgan planerar nu hur de ska gå vidare med de olika aktörerna.

– Jag ska ha ett skydd som anställd. Jag skadade mig på jobbet! utbrister Ulf som ”ska tillbaka” till sitt yrke.

Vi följer upp i kommande tidning.

Rehabiliteringskedjan enligt Försäkringskassan

De första 90 dagarna av sjukskrivning- en har du rätt till sjukpenning om du inte kan utföra ditt vanliga arbete hos din arbetsgivare.

Efter 90 dagar har du bara rätt till sjukpenning om du inte kan utföra något arbete alls hos din arbetsgivare.

Efter 180 dagar har du bara rätt till sjukpenning om du inte kan utföra arbeten som normalt förekommer på

arbetsmarknaden (dvs ett annat jobb). Det gäller inte om vi bedömer att du med stor sannolikhet kommer att kunna gå tillbaka till ett arbete hos din arbetsgivare före dag 366. Då bedöms din arbetsförmåga i förhållande till ett arbete hos din arbetsgivare även efter dag 180...

Läs mer på forsakringskassan.se, Klicka på Sjuk/Hur bedöms arbetsförmågan

Byggnads Väst frågar

Kent Robdin, trüarbetare, Rosenlinds Bygg AB, Skövde

Vilken information vill du ha på ett fackligt möte?

Löner, hur marknaden ser ut, avtals-, arbetslöshets- och försäkringsfrågor.

Har ni haft ett s k UVA-möte, på betald tid, i det företag där du arbetar?
Nej.

Byggnads Väst frågar

Roland Lång, träarbetare, Smögen, NCCAB

Vad vill du ha för information när du går på ett fackligt möte?

Info om löneläget och mer info till unga om medlemskapets värde

Har ni haft ett s k UVA.möte, på betald tid, i det företag där du arbetar?
Ja

Vinn fyra trisslotter

Den här gången finns tävlingsbilden på byggnads.se/vast under rubriken *Tävling*. Svaret kan lämnas via mail direkt. Brev eller kort går förstås också bra. Fyra trisslotter sänds till den medlem vars rätta svar dras först ur mail/brevhögen. Vinnare i Byggnads Väst nr 3, 2012 blev Kent Hammarström, Falkenberg. Rätt svar: En glödlampa.

Skriv före 31 dec 2012 till: Trisslotttävlingen, Byggnads Väst, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG eller marie.thegerstrom@byggnads.se (glöm ej namn, adress och person- eller medlemsnummer).

OBS! Även *Värsting* bilden återfinns på hemsidan denna gång.

Jan Thell i pension

En av Byggnads Västs, för medlemmar mest kända ombudsmän, Jan Thell, har gått i pension. Allt sedan han började på Byggnads har hans arbetsuppgift varit att förbättra medlemmars arbetsmiljö.

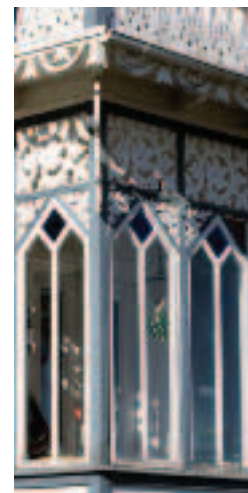
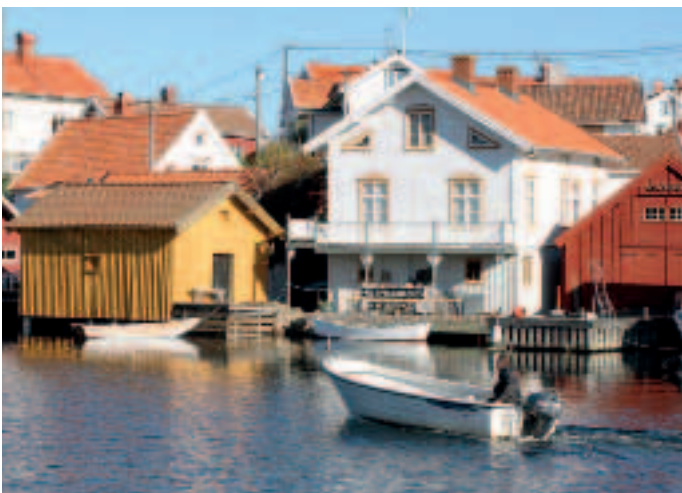
Vilket han gjort med en envishet som få besitter. Vi önskar Jan en skön tid men tror att vi lär höra mer av honom, måhända i politiken.

Jan Thell under en arbetsmiljömanifestation på Drottningtorget i Göteborg.

Två av Byggnads tre stugor, nr 5 och nr 7, ligger alldeles intill ljungklädda berg.

På själva Gullholmen är det tätt mellan bustaken. Många exempel på snickarglädje finns på öarna.

Ansökan om vistelse i Byggnads Västs hus 2013

Sista ansökningsdag den 15 mars 2013

Jag är medlem i Byggnads Väst och vill hyra en av Byggnads Västs hus på

Gullholmsbaden TanumStrand

en vecka under mellan- och högsäsong vecka 20 – vecka 37 (12 maj – 15 sept 2013)

Alternativ 1   Alternativ 2   Alternativ 3

Vecka.....   Vecka .....   Vecka.....

Intresserad av återbudsvecka.....

Namn.....

Person- eller medlemsnummer.....

Adress.....

Postadress.....Telefon.....

Sänd talongen i frankerat kuvert till:

Byggnads Väst, att: Yvonne Andersson, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG

Efter en stunds vandring till klipporna, på utmärkta leder, väntar en obruten horisont att vila blicken i. Och många vikar för bad och lek.

Det är lätt att hitta och det finns bra vägvisare. En del av den av barnbarnen kallade Paradisstranden. Ibland ser man inte en katt på vägarna. Eller...

Stressen som bortblåst

De pratar lyriskt om allt från barnbarnens lek med drivved och blom-mors prakt till pubkvällar och att äta Västkustens godaste glass. Makarna Norberg kan "sitt" Gullholmen.

För över 26 år sen åkte familjen Norberg på badutflykt till Gullholmen. Gull-Britt Norberg kände redan på färjan att hit ville hon komma tillbaka.

- Det var så vackert.

Hon tyckte sig då minnas att hon läst i Byggnads tidning, maken Hans var medlem redan då, att facket hade stugor att hyra ut. På den vägen är det. De har hyrt alla årstider och njuter av bad från klippor på sommaren likaväl som när hela ön är "målad" i vitt på vintern.

- När alla sommargäster är borta har vi Gullholmen för oss själva.

Det är de perioderna, vår, vinter och höst, som det finns mest ledigt i stugorna och medlemmar kan då också välja att hyra t ex bara en helg. *Sommarveckorna lottas ut, se talong till vänster.*

Det som i dagligt tal kallas Gullholmen är egentligen den sju km långa ön Härmanö som delvis är ett naturreservat där får och kor håller landskapet öppet.

Själva Gullholmen är en liten skärgårdspittoresk ö som sitter fast i norra Härmanö med en bro. Gullholmsbaden, där Byggnads Väst har tre välutrustade

stugor till uthyrning för alla regionens medlemmar, ligger på Härmanö, nära färjan. Bagagekärror finns att låna. Varje hus har 4-5 bäddar och en barnsäng. I land finns en parkering till varje hus.

- Det är inte besvärligt att släpa bagage, menar Gull-Britt och Hans Norberg som med tiden fått fyra barnbarn. Trots att den äldsta flickan nu är tonåring, kan de inte tänka sig att inte få komma till Gullholmen varje år.

- Det finns inte många skrevor vi inte har utforskat, säger Gull-Britt som menar att det finns "otroligt mycket att göra".

Utöver naturupplevelser som när fält av t ex gullvivor, blå- och vitsippor eller ljung blommor lockar klippor och sandstränder att bada ifrån. Den som vill kan hoppa i från bryggan eller fiska krabbor. Fiskelyckan kan prövas med spö runt ön året runt. Affär, boulebana, minigolf, lekplats och museum finns också. Pubkvällar, restaurang och bastu. Historiska platser och Västkuststiftelsen guidar ibland. Och utanför glasskiosken ringlar långa köer sommartid.

Shoppingutflyktsmålet Göksäter finns i land. Ett besök har det blivit.

- Men det var så tråkigt efter en halvtimme att jag åkte tillbaka.

- Det är så skönt och lugnt på Gullholmen. Inga bilar. Stressade människor behöver coola ner, tror Gull-Britt.

Gull-Britt och Hans Norberg har här barnbarnen Sara och Tim Eriksson på besök i radhuset på Hisingen. Sara förknippar Gullholmen med bad och krabbfiske. De vuxna uppmanar besökare att uppleva den vilda naturen, gärna genom att ta med liggunderlag och matsäck och ge sig ut på klipporna.

Priser fritidshusen 2013

Priser 2013	Tanum	Gullholmen
Högsäsöng (9/6-18/8)	5.500 kr/v	4 500 kr/v
Mellansäsöng, (12/5-9/6 och 18/8-15/9)	3 650 kr/v	2 900 kr/v
Lågsäsöng (1/1-12/5 och 15/9-31/12)	2 150 kr/v	1 650 kr/v
Helg (fredsönd endast lågsäsöng)	1 200 kr	1 000 kr
Dag (endast lågsäsöng)	600 kr	500 kr

Vill du fråga eller boka ring Yvonne Andersson, 010-601 13 88.

Martin Stjärnerfält är en driven lagbas och kan planera. När de gjöt väggen han står intill gjorde de t ex 30 meter på en dag, berättar han.

Till vänster bygget med några få bodar.

Vi har en morot

Det är svårt att hälsa på bygglaget i Asplunds Bygg i Skövde utan att beröra fördelarna med att arbeta på ackord.

Här smakar frukosten riktigt bra, tycker Mats Frödélius. Några få fredagar under tiden på bygget de driver för närvarande har de fyra i laget valt att lägga frukostrasten vid det närliggande hotellets frukostbuffé. Idag är en sådan fredag. Bland bacon, bröd och små muffins berättar de om sin arbetsplats.

Asplunds Bygg har totalentreprenaden på denna platsgjutna fristående tillbyggnad av äldreboendet Ekedal. Det ligger i kanten av den höstfärgsprakande Boulongerskogen i Skövde. Byggnaden uppförs i fem plan med 1000 kvm i varje. 50 boende ska få plats.

Detta är ett medelstort bygge för Asplunds Bygg som har huvudkontor i Örebro och lokalfilialer i Falköping, Jönköping och Skövde. Ca 25 man arbetar på varje ställe.

Bygget ska vara färdigt runt årsskiftet och tidplanen följs fortfarande när november närmar sig. Det är en väsentlig förutsättning när man som de här killarna valt att driva bygget på ackord, närmare bestämt premieackord. Den löneformen som ger störst möjligheter att påverka själv.

- Där har vi full insyn. När vi stämmer av vet jag vad förtjänsten blir. Till skillnad från bonuslön där får en vara ekonom för att förstå, säger lagbasen Martin Stjärnerfält.

Hur fungerar då premieackord?

- Vi ska få ett underlag där allting ska vara med och det ska vara tidssatt. Kva-

drat, kubik och löpmeter ska vara angivet.

Att lagbasen kan vara med vid planering i ett tidigt skede innebär att han kan vara med och styra hur jobbet ska läggas upp och bemannas. Och att planen stämmer med underentreprenörernas.

- Vitsen är att inte vara för många, säger Martin.

Under uppbyggnaden var upplägget att tre personer jobbade med betong gjutningen och två med utfackningsväggarna. Som mest har laget bestått av sju personer.

Idag är de fyra kvar och alla jobbar en och en med egna "projekt" på helt olika håll. Ingen går och väntar, det finns alltid annat jobb att göra. Lugnt och metodiskt ser det ut.

- Vi sliter inte som idioter. Det är ett intresse att tänka effektivt för att spara in tid, menar Martin.

- Det är en inställningsfråga. Vi planerar och lägger upp det på rasten.

- Det gäller att någon tycker det är väldigt roligt att skriva, påpekar Michael Jonsson som själv provat lagbasrollen förr.

Att vara få är givetvis också sårbart, vid sjukdom till exempel

- Men vi kan inte vara en extra ifall någon skulle bli sjuk, menar de.

Moroten för sättet att jobba är natur-

Full aktivitet på olika håll. Kay Sundh fäster reglar...

ligtvis att förtjänsten ökar. Asplunds Bygg ligger nästan alltid med i Byggnads Västs lönestatistik här i tidningen, så även i detta nummer. Om än med andra byggen. Det aktuella bygget var med i förra tidningen

- Vi har gjort oss förtjänta av det.

Många ackordskritiker hävdar att arbetsmiljön blir sämre på ett ackordsbygge. Då har de inte varit här. Rent

Det är ett gemensamt ansvar

En förutsättning för att vi ska kunna skapa drägliga och säkra arbetsplatser är att arbetsmiljöarbetet sker i samverkan mellan arbetsgivare och anställda. Därför utses skyddsombud som företrädar övriga arbetstagare i arbetsmiljöfrågor. Lagen kräver att varje arbetsgivare ska bedriva ett organiserat arbetsmiljöarbete, i samverkan med anställda via skyddsombuden.

Men många skyddsombud vittnar om att de inte erbjuds att delta i planeringen av arbetet. Flera berättar att när det påtalar brister i arbetsmiljön ignoreras detta i allt för många fall.

Några väljer att avsäga sig sitt uppdrag för att de anser att det är meningslöst. Vissa arbetsgivare/arbetsledare struntar i vad de påtalar. Det händer även att arbetsgivare struntar i arbetsmiljöåtgärder man kommit överens om utan att samråda med skyddsombudet.

Ett växande problem är att företag driver arbetsplatser med endast arbetsledning och underentreprenörer (inga egna anställda). Skyddsorganisationen på arbetsplatsen består då av platsche-

fen och ett skyddsombud, som i bästa fall är med på skydds ronderna, anställt på samordningsföretaget. Han/hon deltar inte i det vardagliga arbetsmiljöarbetet.

Vid besök på arbetsplatsen upplever man arbetsmiljön som katastrofal. Ingen bryr sig, alla arbetar för sig själva. Är detta framtidens byggnation? Är det företagets nya sätt att slippa skyddsombud i arbetsmiljöarbetet.

Ställ krav på den arbetsmiljöansvarige. Vi har rätt att få arbeta i en sund och säker miljö.

Mikael Holmqvist,
Regionalt skyddsombud

Regionala skyddsombud i Väst

Morgan Karlsson, Daniel Hell, Roger Sjöblom, Anders Karlsson, Hans Stevander, Mikael Holmqvist, Tomas Lundin, Ronny Karlsson, Stefan Bengtsson, Lennart Björnkvist, Hans-Erik Lidén

Ring 010-601 10 09 eller bitta direktnummer på www.byggnads.se/vast

Större byggen på gång

Här redovisas exempel på de större arbetsplatser som arbetsgivarna, enligt gällande avtal, har anmält till Byggnads Väst juli-okt 2012.

AF Bygg Göteborg AB

Saluhall, Kvillebäcken, Göteborg

Byggnads AB Tornstaden

Nyprod lägenh, Monsung, Göteborg

Con-Form Göteborg AB

Betongstomme, lägenh, Monsung, Gbg

Erlandsson Bygg i Väst AB

Nyprod lägenh, Järnvägsg, Lysekil

Hökerum Bygg AB

Nyprod lägenheter m m, Ulricehamn

Per Jacobsson Byggnads AB

Nyprod lägenh, Stenungsund

JM AB

Nyprod lägenh, Soldathemsg, Gbg

JSB

Nyprod lägenh, Sofiebergsv, Halmstad

Lindbäcks

Nyprod lägenh, Kolla, Kungsbacka

Peterson & Hansson Bygg AB

Nyprod lägenh, Alegränd, Falkenberg

Nyprod lägenh, Angelikav, Falkenberg

Peab Sverige AB

Nyprod bostäder, Sävedalen

RA Bygg AB

Nyprod skola, Fräntorp

Rydler Bygg AB

Nyprod lägenh, Alingsås

Skanska Sverige AB

Nyprod lägenh mm, Huldrav, Lerum

Nyprod lägenh, Vignens v, Falkenberg

Tag & Söner Byggnads AB

Nyprod äldreboende, Halmstad

Tuve Bygg AB

Nyprod skola, Torslanda

Nyprod äldreboende, Uddevalla

Nyprod bostäder, Stensjön, Mölndal

Wäst-Bygg AB

Nyprod lgh m m, Västerg, Kungsbacka

Exklusivt för medlemmar

Du kan få reda på det senaste som hänt i byggvärlden genom att gå in på Byggnads hemsida, www.byggnads.se. Där kan du också logga in som medlem med person- och medlemsnr (finns på Byggnadsarbetarens sista sida).

...Michael Jonsson monterar karmar och Mats Frödelius gipsar väggarna i ett soprum

och snyggt, dammsugare på sågen och skyddsrocken. Kay Sundh är skyddsombud och går skydds rond varje vecka. Hittills har man varit befriade från incidenter.

– Ställning var uppe innan filigranen, betonar Martin

Det viktigaste är ändå trivseln är det här väl samarbetade killarna i laget helt överens om. Att vara ett kul, bra gäng.

Kanske i en skola nära dig

Problem hos det förra företaget blev starten på träarbetare Emil Ernströms fackliga intresse. Nu är han den som informerar byggelever i gymnasieskolor och han har fått ett tungt uppdrag. Men är också kritisk.

Det tog nära ett och ett halvt år, med tvisteförhandlingar med den förra arbetsgivaren, att lösa Emils problem.

- Det har varit guld värt med hjälpen. Att chefen alltid är snäll är verkligen fel, säger Emil som i och med detta fick upp ögonen för nyttan med facket.

Han gick en medlemsutbildning och är nu skyddsombud och sammankallande ledamot i MB-gruppen hos sin nya arbetsgivare, Sefa Byggnads AB, i Göteborg. Dessutom har han valts in som

Byggnads Västs representant (efter Andreas Eriksson) i Byggnads sk Centrala Ungdomsgrupp. Den består f n av fem personer från olika delar av landet.

Emil rekommenderar dem som inte gått Byggnads Västs endagarskurs (se sid 4) att göra det. Även de som "glidit på ett bananskal", inte är medlemmar.

- Man lär sig hur man kan använda facket. Bara att man t ex kan rådfråga.

Under våren ska Emil och Andreas besöka klasser på gymnasieskolornas byggprogram i Göteborg med omnejd för att informera om facket. Han tror att det är bra att de som gör detta är yngre.

Emil vill också att regionen satsar mer på unga, en stor del av medlemskåren.

- Vi är 6 000 medlemmar under 30 år.

Emil Ernström är snickare, som snart ska bygga eget bus, handbollsspelare och mc-åkare.

Byggnads Väst frågar

Jonas Nyberg, byggplåt-slagare, Byggplåt i Väst AB, Ulricehamn.

Vad vill du förändra i ditt kollektivavtal?

Högre lön och mer ledigt (arbetstidsförkortning)

Vet du hur man går tillväga för att påverka kollektivavtalets innehåll?

Skicka en motion till Byggnads, jag har inte skickat någon motion någon gång

Boktips med mera

Om du har en stund över skulle Byggvästen vilja rekommendera ett par läsvärda böcker: Leif GW Perssons självbiografi *Gustavs pojk*, Göran Greiders *Skärvor ur ett 1900-talsliv* (om Rudolf Meidner) Göran Greiders *Ingen kommer undan Olof Palme* med synpunkter på dagens socialdemokrati.

Missa inte heller filmen *Palme*, en skildring av privatpersonen.

Kristian Johansson, Torbjörn Lundin, Kerstin Löf

Bättre utdelning

Det är svårt att jämföra lönesystem när jobben är så olika. Men faktum är att det blir stora skillnader mellan kollektiva och individuella löner.

För att komma fram till den årliga lönehöjningen ska de hundratusentals av Kommunals medlemmar som har individuell lön ha ett samtal med sin chef. På en poängskala från ett till tio bedöms de gentemot olika kriterier.

- Jag hade åttor på det mesta men fick ändå bara 400 kr i höjning, berättar Sissi Flach.

När Kommunals avtalsförhandlingar är avslutade finns en pott pengar som ska fördelas. Den äger arbetsgivaren. I år genererade varje anställd 650 kr. Men trots toppenbedömningar kan det individuella resultatet alltså bli lägre om någon annan ska "lyftas". Av olika skäl. Det kan vara att de blivit anställda på "fel nivå", chefen har gjort ett misstag.

För snart 20 år sedan valde Kommunals och Byggnads kongresser olika vägar när det gällde vilka lönesystem de skulle ha. Byggnads höll kvar den kollektiva lösningen medan Kommunal lämnade tarifflönerna (bl a anställningsår och ålder) och gick över till individuella löner.

Vad det har inneburit i löneutveck-

Kerstin Ljöfström och Sissi Flach träffades en eftermiddag och pratade om hur de kan påverka sina olika lönesystem.

Byggnads Väst med lönepåverkan i egna händer

Byggnads Väst och arbetsplatsstämning pratar om fyra personer som träffas på Byggnads Väst en eftermiddag om. De fyra är:

Kerstin Ljöfström, undersköterska på Blodcentralen på Sahlgrenska men arbetar fackligt mesta tiden.

Sissi Flach, undersköterska på ett hem för psykiskt funktionshindrade. Arbetar fackligt 60 %

Kristian Johansson, träarbetare och lagbas på NCC AB.

Torbjörn Lundin, träarbetare och lagbas på Peab Sverige AB.

Killarna tystnar och lyssnar förundrat när tjejerna berättar. Att man måste kunna prata för sig i bedömningssamtalen framstår tydligt. Alla kan inte det.

- Min mamma är lågmäld och hon kom alltid sist, minns Kristian.

Både Kristian och Torbjörn driver som lagbasar "sina" byggen på ackord. Det innebär att det är mycket timmar, tillkommande arbeten m m att hålla reda på. Som i sin tur innebär del skrivande för att allt ska komma med i ackordet. Det händer att ideell fritid används.

- Men vi har rätt att skriva lön på arbetstid, säger Kristian.

De har alltså koll och kan verkligen påverka sin lön, de "äger" lönesystemet.

Dessutom är deras löner "loket" för

alla i branschen.

- Om alla hade tidlön skulle höjningarna stagnera.

Det är givetvis omöjligt att jämföra arbete med människor och byggnation

- Vi kan inte ha ackord, inser Kerstin.

- Men vi är också för snälla. Vi sätter tredje person i första rummet. Vi kan inte låta Agda ligga på golvet om hon trillat även om vi slutat. Men vi tar inte ens betalt! säger Sissi som inte gillar individuella löner, trots hon sammantaget tjänat på dessa.

Men hon konstaterar att hon inte ens skrivit en motion för att förändra.

Symboliskt nog skiljer sig Kerstins och Sissis syn på lönesystemet. Att cheferna är bra och kan sin sak är a och o.

- Istället för att ändra systemet kanske man ska ta tag i cheferna, tänker Kerstin. För det fungerar om man har bra chefer.

Att arbetsgivaren utnyttjar att de har individuella löner är en läxa de lärt sig.

- De letar, hittar hål och tolkningar.

Och långt ifrån alla som ska ha samtal med sina chefer får det.

I motsats till byggarbetsplatserna pratas väldigt sällan lön i vården.

- Det kan skilja 4000-5000 kr/mån i lön på samma arbetsplats, säger Kerstin.

Ofta tjänar män på samma arbete

mer än kvinnorna är också en sanning.

- Det måste gå att få bort de individuella lönerna. Kan ni inte bilda ett lag på avdelningen? undrar Torbjörn.

En fråga som delvis faller på lönesystemet och olika inställningar till det.

Det skiljer ca 10 000 kr/mån mellan Kerstins och Sissis lön och Kristians och Torbjörns. Klyftorna har växt på 20 år.

- Ändå, om jag *måste välja* mellan hög lön och att ha kul på jobbet har jag hellre kul, säger Sissi.

Kristian svarar med att om "gubbarna" tjänar lite på ett bygge har de inte roligt. De trivs när förtjänsten är bra.

- Men jag vill betona att jag tycker att ni rimligtvis borde ligga på 40 000 i månadslön.

Byggnads Väst frågar

Carina Johansson, träarbetare, Skanska Sverige AB, Varberg

Vad vill du förändra i ditt kollektivavtal?

Höja semesterersättning- en och införa en sjätte semestervecka. (Byggavtalet)

Vet du hur man går tillväga för att påverka kollektivavtalets innehåll? Man skriver motioner..

Använd lönesystemen

Från årsskiftet kan de som jobbar på VVS-avtalet och använder sig av normtidslistan få en relevant förtjänst.

Den 1 jan 2013 börjar den nya ackordsfaktorn, tidigare lokal förtjänstriktpunkt, att tillämpas. Tidigare har nivån förhandlats lokalt, men kommer nu att baseras på snittförtjänsten i landet föregående år. För Byggnads Väst innebär det att ackordsfaktorn blir 160 kr för objekt normtidsberäknade efter 1 jan 2013. Den gamla riktpunkten gäller på arbeten som redan pågår då. Riktpunkten för dem räknas upp med avtalshöjningen i vår, om de pågår så länge.

Avtalshöjningen återkommer jag till i vår.

Nu är det viktigt att använda normtidslistan som det är tänkt, och göra en analys av objektet med procentavdrag eller påslag. Är du osäker hör av dig.

Andra som kan bättra sin lön är de som jobbar under Byggavtalet i de sk yrkena. Inom t ex Golv, Platt och Ställning är ackordslistorna stupstock. Bli man inte överens är det listan som gäller. Använd ackord inom dessa yrkesgrupper! Och bättra på lönen.

För TBM- gruppen har prestationslönenämnden, sista instans när parterna (Byggnads och Företagen) inte blir överens, lämnat ett utslag. Utslaget blev i korthet när det gäller resultatlönen: *Den fasta delen är en garanterad nivå från byggets start och ska inte förväxlas med utbetalningsnivån som följer avtalet.*

Avstämningstider följer avtalet (12 veckor) och det ska inte vara så att det ekonomiska utfallet betalas efter byggets slut.

Hur det ekonomiska ska avläsas är nu upp till arbetsgivare att bevisa att det är avstämningsbart, påverkansbart och transparent.

Byggnads har bra och fungerande lönesystem. Vi måste hjälpas åt att använda dom.

Jesper Carlsson

avtalsansvarig Byggnads Väst.

Veta mer om lön och ackord

Om du vill börja arbeta på ackord kontakta Conny Johansson, eller Jesper Carlsson. Ring 010-601 10 09 och sök den du vill nå.

Vad medlemmar förtjänat

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kr/tim, vilket dessutom också höjer både semesterlönen och pensionen. Regionens högsta förtjänster, se nedan, talar sitt tydliga språk.

Frågor om statistik och prestationslön kontakta Conny Johansson, 010-601 14 13.

Prestationslönestatistik TBMA* 1 sept–31 okt 2012

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
1	Ncc AB	LNG Storage Tank, Lysekil	2 502 tim	278:58	Ackord
2	Conwell Concrete Constructions AB	LNG Storage Tank, Lysekil	2 606 tim	278:58	Ackord
3	Per Jacobsson Byggnads AB	Brf Skogsbrynet, Kungälv	3 568	277:51	Ackord
4	Tommy Byggare AB	Svalan, Vara	1 500 tim	242:98	Ackord
5	TBT Byggteknik	Författareg, Göteborg	7 867 tim	228:05	Ackord
6	P Jacobsson ByggnAB	Brf Skogsbrynet, Kungälv	3 568 tim	227:51	Ackord
7	Granova Bygg AB	Toltorps Terrass, Göteborg	2 518tim	227:25	Ackord
8	Åhlin & Ekeroth Väst Byggnads AB	Landeribacken, Göteborg	976 tim	221:92	Ackord
9	Asplunds Bygg i Fkpg	Floby 24:21, tillbyggn lager	634 tim	219:76	Ackord
10	NCC AB	E43, Surte	3 975 tim	219:70	Ackord
11	Calles Byggnads i Skövde AB	Bergmansgården, Töreboda	3 509 tim	218:39	Ackord
12	Majvik Bygg AB	Kv Tranan, Varberg	1 990 tim	218:35	Ackord
13	Majvik Bygg AB	Mellbyhöjd, Bergsjön	2 444 tim	215:95	Ackord
14	Asplunds Bygg i Fkpg	Ombyggn Valleskolan, Axvall	1 123 tim	215:42	Ackord
15	Majvik Bygg AB	Hönekulla höjd, Mölnlycke	234 tim	214:50	Ackord

* TBMA=Trä Betong Mur Anlägg

Prestationslönestatistik övr yrken 1 sept–31 okt -12

Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
VVS/Platt/Golv/Glas				
Bravida Sverige AB	Lillegården, Skövde	10 298 tim	241:99	Ackord
NVS Installation AB	Lidköpings värmeverk	312 tim	228:76	Ackord
NVS Installation AB	Lidköpings värmeverk	383 tim	225:74	Ackord
Ulricehamns Kakel & Klinker	Åsundaterrassen, U-hamn	258 tim	248:85	Ackord
Kakel & Bygggeramik i Falkenberg AB	Face & Body, Halmstad	8 tim	226:02	Ackord
Kakel & Bygggeramik i Falkenberg AB	Glasögonbutiken, H-stad	41 tim	220:16	Ackord
Sandå Sverige AB	A-ringen 131-604, Halmstad	8 tim	378:49	Ackord
Sandå Sverige AB	Fågelv, Halmstad	10	353:50	Ackord
Sandå Sverige AB	Repair, Fredsg, Halmstad	3 tim	340:62	Ackord
Kortedala Glasmästeri AB	Div arbeten	39 tim	255:35	Ackord
Kortedala Glasmästeri AB	Div arbeten	20 tim	176:68	Ackord
Göteborgs Glasmästeri & Bilrutor AB	Juli 2012	510 tim	175:37	Ackord

Under samma tak

De relativt nyblivna ombudsmännen Kent Norberg och Bengt Eriksson har minst en sak gemensamt, tak. Och så förstås det fackliga intresset.

Kent är i grunden snickare men har de senaste fjorton åren arbetat som undertaksmontör. Han kommer ursprungligen från Norberg men bor i Varberg sedan 2000. Efter en period som resemontör började han år 2006 på Celander AB.

Bengt har arbetat mycket *på* taken, han är plåtslagare. Han började sin bana som smed men hamnade efter en tid på en utbildning till plåtslagare. Han bor i Nödinge och arbetade sedan 2000 på Apélls Plåtslageri i Göteborg AB.

Bägge utgår nu, på väg till medlemmar och företag, från sina skrivbord under Byggnads Västs tak i Folkets hus vid Järntorget i Göteborg.

Kent Norberg och Bengt Eriksson har en lång facklig historia.

De kommer mestadels att stötta medlemmar som arbetar i mindre yrkesgrupper. För Kents del undertaksmontörer, ställningsbyggare, plattsättare m fl. Bengt kommer att koncentrera sig på plåtarbetarna. En del i jobbet är att de vill få fler att inse fördelen med att mäta sina jobb. Bengt har också som uppgift att kolla upp underentreprenörer hos plåtslagerierna. Bägge har arbetat fackligt, även när de var på byggen, och de sitter f n i Byggnads Västs styrelse. De vet därför vad jobbet innebär.

– Lite av en dröm, spännande och inspirerande är ord de använder.

I dagarna startar nästa avtalsrörelse. De aktuella avtalen löper ut och nya ska vara färdigförhandlade:

Byggtavtalet: 28 februari 2013

VVS- och Kylavtalen: 31 mars 2013

Plåttavtalen: 31 mars 2013

Glasavtalet: 31 mars 2013

Entreprenadmaskin: 30 april 2013

Följ vad som händer på byggnads.se

Vi tecknar avtal: Jan Nyqvist, Rickard Kronlid, Hans-Erik Lidén, Dan Berggren, Mats Gröndahl, Anders Johansson, Anders Karlsson, Parham Pour Bayramian, Ronny Karlsson, Tomas Lundin, Tomas Sundqvist, Bengt Karlsson och Bengt Eriksson.

Telefonnummer 010-601 10 09

Byggnads Väst frågar

Mats Halldin, vvs-montör, NVS Installation AB, Varberg.

Vad vill du förändra i ditt avtal?

Jag vill ha ytterligare arbetstidsförkortning så vi kommer upp i 40 timmar (VVS-avtalet).

Vet du hur man går tillväga för att påverka kollektivavtalets innehåll?

Man skriver motioner.

Läs mer om blanketten nedan på nästa sida.

Vik och tejpa ihop!

Frankeras ej.
Byggnads
betalar portot.

Byggnads

Svarspost

20272998

110 19 STOCKHOLM

Vi måste vara många

Medlemmar bör hjälpa till att se till Byggnads medlemmar blir fler. Om inte annat så för sin egen skull.

Byggnads, liksom i andra fackföreningar, minskar antalet medlemmar. Många väljer att stå utanför. Man tror att t ex lönehöjningar, fler arbetstidsförkortningstimmar eller bättre övriga villkor infinner sig med automatik.

Förståelsen för att facklig styrka är beroende av att föreningen har många medlemmar börjar försvinna.

Blir medlemsantalet för lågt är risken stor att arbetsgivare negligerar de fackliga kraven. För få kan sätta sig till motvärn. Lönehöjningarna hotar att utebli och innehållet i kollektivavtalen krymper. Utöver lön finns där överenskommelser om det mesta av vikt på jobbet

som arbetstider, semester, föräldralön, reseersättning, bodar, skyddskläder m m.

Hjälp dig själv. Och andra.

Tänk därför vilket lyft det skulle vara om var och en i medlemskåren kan få en person, som valt att stå utanför, att inse vikten av att vara med i facket. Det kan bli dyrt på riktigt att stå utanför!

Inträdesansökan finns här nedan. Det går också att ansöka om medlemskap via nätet, se ruta till höger.

Glöm inte a-kassan!

Det är också av största vikt att ansöka separat om inträde i a-kassan. Det går inte per automatik när du ansöker om medlemskap i facket. Lättast sker det via www.byggnadsakassa.se eller ring så skickar vi blankett, 010-601 14 14.

Inträdesansökan på hemsidan

Det lättaste sättet söka medlemskap är att fylla i sina uppgifter på Byggnads hemsida www.byggnads.se. Klicka på fliken Medlemskap/Bli medlem.

Lönebaserat avgiftssystem

För att Byggnads ska veta vilken medlemsavgift du ska betala måste du meddela din lön. Gör det på byggnads.se. Logga in på medlemssidorna i rutan till höger, följ instruktionerna. Gå in under rubriken "Profilsida". På hemsidan ser du de olika avgiftsstenen. Eller ring 010-601 14 14.

Betala avgiften via autogiro

Att betala avgift via autogiro är bekvämt. Skriv ut blankett från hemsidan eller ring så skickar vi en, se sid 2.

Meddela din mailadress och ditt mobilnummer

I framtiden kommer kommunikation och information oftare ske via mail och sms. Meddela därför gärna dina uppgifter via vast@byggnads.se

Inträdesansökan till Svenska Byggnadsarbetareförbundet Du kan även ansöka om medlemskap på www.byggnads.se

Personnummer 10 siffror		Arbetsgivare/Företag/Organisationsnummer	
Efternamn		Yrke	
Förnamn		Anställningsdatum	Yrkesbevis, år/mån
Bostadsadress		Övergång från annat fackförbund	
Postnummer och ort		Medlemskap sökes fr o m år/mån	
E-postadress		Datum	Namn-teckning
Tel (även riktnr) bostad	Mobilnummer	☐ Jag vill betala med Autogiro Jag godkänner villkoren för min anslutning till autogiro och accepterar de villkor för autogiro som anges på byggnads.se	
Bruttoinkomst: Ange din bruttoinkomst per månad eller din bruttoinkomst per timme		Kontonummer inklusive clearingnummer -	

Fullmakt. Svenska Byggnadsarbetareförbundet befullmäktigas härmed att göra avdrag för månadsavgifter från lön/ersättning som förmedlas genom bankinrättning